

نحوه انتخاب افعال رفتاری برای نوشتن هدف های رفتاری

اهداف آموزشی از نظر ماهیت با یکدیگر تفاوت دارند و می توان آنها را به سه گروه تقسیم کرد:

- ✓ هدف های شناختی : اهداف شناختی بر نتایج فکری مانند دانش، درک و مهارت های تفکر تأکید دارند.
- ✓ هدف های عاطفی : اهداف عاطفی بر احساس و عاطفه تأکید دارند، مانند علائق، ارزش ها، نگرش ها
- ✓ هدف های روانی حرکتی: اهداف روانی حرکتی بر توانمندی ها و مهارت های جسمی تأکید دارند. این اهداف مهارت های عملی در زمینه های بالینی و کلینیکی، کارهای آزمایشگاهی، جراحی و ... را شامل می شود.

برای نوشتن هدف های رفتاری برای هر ۳ گروه هدف شناختی،
عاطفی و روانی حرکتی، می بایست افعال را به درستی انتخاب کنیم
و حتما فعل رفتاری قابل مشاهده و اندازه گیری بنویسیم.

به نام آنکه تن را نور جان داد
خرد را سوی دانایی عنان داد

هدف های رفتاری شناختی

توانایی های شناختی فراگیران سطوح مختلفی دارد که از یک حفظ کردن ساده شروع می شود و تا سطوح بالاتر شامل تحلیل و ارزیابی و خلاقیت را دربرمیگیرد.
به سته به نوع محتوایی که آموزش داده می شود و سطح یادگیری که از مخاطبین انتظار داریم، اهداف رفتاری شناختی هم در سطوح مختلف نوشته می شود.

طبقات حیطة شناختی و فعل های رفتاری مناسب برای نوشتن اهداف رفتاری در هر طبقه

<p>ارزیابی می کند، مقایسه و انتخاب می کند، نتیجه گیری می کند، تفسیر می کند، قضاوت می کند، تشخیص می دهد، نقد و بررسی می کند، تجدید نظر می کند، داوری می کند.</p>	<p>قضاوت مبتنی بر معیارها</p>	<p>ارزشیابی</p>
<p>مقاله بنویسد، کتاب بنویسد</p>	<p>ترکیب اجزا برای تشکیل چیزی نو</p>	<p>ترکیب</p>
<p>تجزیه می کند، استنباط می کند، دسته بندی کند، ارتباط می دهد، تفکیک می کند، به اجزاء تقسیم می کند، نمودار رسم می کند، تصویر می کند، تصویر می کند، دسته بندی کند، انتخاب می کند، اثبات می کند، ربط می دهد، مقایسه می کند، بحث می کند</p>	<p>تجزیه کل به اجزاء ترکیبی برای ساخت عناصر تشکیل دهنده</p>	<p>تجزیه و تحلیل</p>
<p>محاسبه کند، به کاربرد، تمرین حل کند، محاسبه کند، تشخیص دهد، طبقه بندی کند، تغییر دهد، کنترل کند، اندازه گیری کند، نمایش دهد، کشف کند، اصلاح کند، به کار اندازد، تولید کند، نشان دهد، آماده کند، نمودار تهیه کند</p>	<p>به کارگیری اطلاعات در موقعیتی متفاوت از آنچه آموخته و فهمیده باشد</p>	<p>کاربرد</p>
<p>تمیز می دهد، مثال می زند، پیش بینی می کند، بازنویسی می کند، خلاصه می کند، ترجمه می کند، توجیه می کند، به زبان خود شرح می دهد، تفسیر می کند، مطابقت می دهد، تخمین می زند، بسط می دهد.</p>	<p>تفسیرها، ترجمه ها، خلاصه اطلاعات معین</p>	<p>درک</p>
<p>از حفظ بیان کند</p>	<p>دانش، بازشناسی، یادآوری آموخته ها</p>	<p>دانش و آگاهی</p>

مثال هدف شناختی، طبقه دانش و آگاهی:

فراگیر قادر باشد پس از پایان دوره آموزشی سه مورد از اقدامات پرستاری قبل از ترانسفوزیون خون را بیان کند.

به نام آنکه تن را نور جان داد
خرد را سوی دانایی عنان داد

هدف های رفتاری نگرشی

آن قسمت از اهداف آموزشی که سبب تغییر نگرشها، عواطف و علائق و ارزشها می شوند، در حیطه عاطفی قرار می گیرند.

طبقات حیطه عاطفی و فعل های رفتاری مناسب برای نوشتن اهداف رفتاری در هر طبقه

به منظور عقیده مند کردن یک فرد نسبت به طرز تفکر و یا ارزش خاص، مراحل زیر را به ترتیب باید پشت سر هم طی شوند:

<p>خدمت صادقانه انجام می دهد، حمایت می کند، اصلاح می کند</p>	<p>شخص دارای نظامی از ارزشها می شود که رفتاری را برای مدتی طولانی کنترل می کند</p>	<p>تبلور ارزش ها در شخصیت</p>
<p>طرفداری می کند، اصلاح می کند، ربط می دهد، مقایسه می کند، انتخاب می کند</p>	<p>ارزشهایی که بیشتر مورد قبول هستند بر سایر ارزشها برتری پیدا می کنند</p>	<p>سازماندهی ارزشها</p>
<p>پیشقدم می شود، دعوت می کند، پیشنهاد می کند، سهمیم می شود، تصدیق می کند، گزارش می کند.</p>	<p>ارج نهادن و نشان دادن رفتارهای منطبق بر عقیده</p>	<p>ارزش گذاری</p>
<p>پیروی می کند، بحث می کند، گزارش می دهد، استقبال می کند، یاری می کند، عرضه می کند، مطالعه می کند</p>	<p>واکنش نسبت به موضوعی پدیده</p>	<p>واکنش و پاسخ دادن</p>
<p>انتخاب می کند، با دقت گوش می دهد، سوال می کند، ارائه می دهد، توصیف می کند، پاسخ می دهد.</p>	<p>توجه و دقت کردن به یک موضوع یا پدیده</p>	<p>دریافت و توجه</p>

مثال هدف نگرشی، تبلور ارزش ها در شخصیت:

فراگیر در جهت سلامتی بیماران، همیشه صادقانه با سایر کارکنان بخش و بیمارستان همکاری می نماید.

به نام آنکه تن را نور جان داد
خرد را سوی دانایی عنان داد

هدف های رفتاری روانی حرکتی

در حیطه روانی حرکتی اهدافی قرار دارند که تفکر و تعقل از یک طرف و توانمندی ها و مهارت های جسمی از طرف دیگر در آن دخالت دارند. مهارت های عملی در زمینه های بالینی و کلینیکی، کارهای آزمایشگاهی، جراحی و ... را شامل می شود.

طبقات حیطه روانی حرکتی و فعل های رفتاری مناسب برای نوشتن اهداف رفتاری در هر طبقه

بطور خودکار انجام می دهد	طی این مرحله دانشجو به طور خودکار، به انجام دادن کارهای دقیق و موزون عادت می کند به عبارت دیگر او در این سطح نیازی به فکر کردن و صرف انرژی جهت هماهنگ نمودن فعالیت ها و تنظیم و توالی آنها ندارد.	عادی شدن عمل
هنگام کار تسلط دارد	در این سطح دقت در عمل به تدریج سبب می شود که هماهنگی در تمام اعضای بدن به وجود آید	هماهنگی حرکات
بدون راهنما انجام می دهد	اجرای عمل در مرحله قبل، از سرعت و دقت کافی برخوردار نیست. اما در این مرحله دانشجو باید کار را همراه با سرعت، ظرافت و دقت خاصی انجام دهد.	دقت در عمل
از روی دستور انجام می دهد	در این مرحله، سطح یادگیری اندکی بالاتر رفته و به مرحله اجرای آگاهانه تر عمل می رسد و میزان وابستگی دانشجو به استاد کمتر می شود به حدی که نیازی به یاری مستقیم استاد وجود ندارد اما نظارت و هدایت او در اجرای مهارت باید همچنان ادامه یابد.	اجرای مستقل و بدون کمک
مشاهده می کند	در این مرحله برای یادگیری یک مهارت، نیاز به یک الگو و یا تقلید است. دانشجو به مشاهده رفتار استاد خود که مشغول انجام مهارت مورد نظر است، می پردازد او ترتیب وقوع حرکات، رابطه موجود بین آنها و محصول نهایی رفتار را به دقت مشاهده می کند.	آمادگی (تقلید)

نمونه های فعل های رفتاری روانی حرکتی موارد زیر هستند که با توجه به طبقه ای که هدف آموزشی برای آن نوشته می شود، این افعال تغییر می کنند.

اندازه می گیرد، وصل می کند، تصحیح می کند، طرح ریزی می کند، مخلوط می کند، مرتب می کند، طرح می کشد، به کار می گیرد، وزن می کند.

مثال هدف روانی حرکتی، طبقات هماهنگی حرکات و عادی شدن عمل:

دانشجو در اورژانس، نمونه گیری خون شریانی را با تسلط انجام می دهد.

دانشجو هنگام معاینه نوزاد، وی را بطور خودکار وزن می کند.